

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEME LA GAE (HL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

2016

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 5.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE PEDI, e lego YA A le YA B.
 KAROLO YA A: Ditaodišo (50)
 KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano (2 x 25) (50)
2. Araba potšišo E TEE KAROLONG YA A le dipotšitšo TŠE PEDI KAROLONG YA B.
3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya taodišo le mehuta ye mengwe ya ditšweletšwa (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o fe padišišo/palobohlatse. Peakanyo e tšwelele PELE ga taodišo le ditšweletšwa tšeo.
6. Peakanyo e swanetše go bonala gabotse gore ke peakanyo. Keletšo ke gore go thalwe mothaladi go putlaganya le peakanyo ya gago.
7. O eletšwa kudukudu go diriša nako yeo o e filwego ka tsela ye:
 KAROLO YA A: Metsotso ye e ka bago ye 80.
 KAROLO YA B: Metsotso ye e ka bago ye (2 x 35) (70)
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Hlogo e se ke ya balwa ge go balwa palo ya mantšu.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a go se fete a 450 (diteng fela).

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano. O tla fiwa meputso ya diteng le peakanyo, polelo, mongwalelo, go rulaganya gammogo le sebopego.

- 1.1 Tharollo ya go kgaoga ga mohlagase e hlotše kimologo ka mo nageng. [50]
- 1.2 Seo se hlolago gore batho ba hloyane. [50]
- 1.3 O be a ka se kgone go patagantšha pshio tša tlou. [50]
- 1.4 Meago ya maokelo le didirišwa tša kalafi ke motheo wa tša maphelo ka mo nageng. [50]
- 1.5 Barutwana bao ba tšweletšego mphatong wa marematlou ba swanetše go dula gae ngwaga pele ba eya dithutong tša godimo. Dumela goba o ganetše. [50]
- 1.6 Baetapele ba basadi/banna ba kaone go feta ba banna/basadi. [50]
- 1.7 Lekodišiša diswantšho tše tša ka tlase ka tsenelelo le tsinkelo gomme o kgethe SE TEE sa tšona o ngwale taodišo ka sona. Dikgopolo tša gago di nyalelane le tšeo di tšwelelago seswantšhong.

1.7.1

[Mothopo: www.google.com]**[50]**

1.7.2

[Mothopo: www.google.com]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO**POTŠIŠO YA 2**

Araba dipotšišo TŠE PEDI go tše tshela tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a go se fete a 200 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano. O tla fiwa meputso ya diteng le peakanyo, polelo, mongwalelo, go rulaganya gammogo le sebopego.

2.1 LENGWALO LA SEGWERA

O be o se gona kopanong ya lekgotla la polokano leo le bego le swerwe bekeng ya go feta. Ngwalela mogwera wa gago lengwalo o mmošiše ka tšeo di boletšwego mabapi le tshepedišo ya ditšhelete.

[25]**2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO**

Bookelong bja motse wa geno go na le sekgoba sa go beakanya dihlare sa nakwana. Ngwalela molaodi wa bookelo lengwalo la go kgopela mošomo woo.

[25]**2.3 TŠA BOPHELO BJA MOHU**

Malomeago o hlokofetše ka morago ga bolwetši bjo botelele. Ngwala tša bophelo bja mohu.

[25]**2.4 POLEDIŠANO**

Ngwala poledišano magareng ga Dineo le Leago mabapi le mošomo woo ba tla bego ba o dira ka metsotso ye 67 ya go hlompha Madiba.

[25]**2.5 POLELO**

Mongmošomo wa lefelo leo o šomago go lona o tlogela modiro ka lebaka la bogolo. Ka ge o phetše le yena lebaka le letelele, ngwala polelo yeo o tlogo go efa letšatšing la go laelana le mogale yo.

[25]**2.6 DITSHWAYOTSHWAYO**

O badile tiragalo yeo e go kgahlilego kuranteng ya geno. Ngwala ditshwayotshwayo mabapi le yona.

[25]

PALOMOKA YA KAROLO YA B:
PALOMOKA YA TLHAHLOBO:

50
100